

Fylkesmannen i Oppland

201505780-5
Kj/Eline Nordseth
Bvg
311

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091 Majorstua
0301 Oslo

Deres referanse
Vår referanse 2015/7452-3 561 GTH
Saksbehandler Gaute Thomassen, tlf. 61 26 60 60
Avdeling Miljøvern avdelingen

Dato 11.01.2016

Uttalelse - Nye Røstøenfallet kraftverk

Konklusjon

Fylkesmannen anbefaler at en eventuell utbygging av Nye Røstøenfallet kraftverk krever konsesjonsbehandling etter vannressurslovens bestemmelser.

Bakgrunn

NVE har i brev av 17.11.2015 oversendt melding fra H & H Turbines AS om Nye Røstøenfallet kraftverk i Hunnselva i Vestre Toten kommune. NVE har bedt Fylkesmannen vurdere skader og ulemper for allmenne interesser som følge av tiltaket, og hvorvidt en mener tiltaket krever konsesjonsbehandling etter vannressurslovens bestemmelser.

Tiltaket

Inntaket til kraftverket er planlagt på kote 340, og kraftverket vil utnytte et fall på 6 m. Det er i stor grad snakk om å oppruste og gjenbruke infrastruktur fra et gammelt, nedlagt kraftverk som var i drift på stedet til rundt 1980. Den eksisterende inntaksdammen er planlagt gjenbrukt. Det er uklart hvorvidt opprusting eller vedlikehold av denne må gjennomføres i forbindelse med etablering av kraftverket. Den eksisterende nedgravde rørgaten er planlagt gjenbrukt, eventuelt opprustet med nytt rør inne i det gamle røret. Vannveien fra inntak til kraftstasjon er 90 meter lang.

Vassdragets middelvannføring ved tiltaket er oppgitt til 2,89 m³/sek. Vassdragets alminnelige lavvannføring er oppgitt til 0,60 m³/sek. Kraftverket er planlagt med en største og minste slukeevne på henholdsvis 0,30 m³/sek og 4,60 m³/sek. Søker foreslår å slippe en minstevannføring forbi inntaket på 0,60 m³/sek.

Kraftverket er planlagt med en installert effekt på 0,25 MW. Årlig kraftproduksjon er beregnet til 1 GWh fordelt på 0,4 GWh sommerkraft og 0,6 GWh vinterkraft. Utbyggingskostnaden er beregnet til 2 kr/kWh.

Naturfaglige forhold

Den planlagte utbyggingen vil medføre redusert vannføring på en om lag 230 meter lang strekning av Hunnselva. Utbyggingen medfører ellers relativt få nye permanente inngrep da store deler av nødvendig infrastruktur allerede finnes.

Etter vårt syn foreligger det et svært tynt beslutningsgrunnlag fra søkers side når det gjelder naturfaglige forhold. Det er stort sett begrenset til at det nevnes i et par passasjer at det finnes et yngleområde for ørret på det som vil bli minstevannstrekning nedstrøms inntaksdammen.

Det hevdes i meldingen at det ikke er registrert rødlistearter med tilknytning til vassdraget som blir berørt. Dette er ikke riktig. Av særlig viktighet må det trekkes frem at det forekommer elvemusling i vassdraget. Dette er en art ansvarsart for Norge, og tilstanden til bestanden i Hunnselva er marginal. Det arbeides med tiltak for å sikre bestanden i Hunnselva. De kjente forekomstene av voksne individer av arten i elva befinner seg noe lenger ned i elva enn området som er aktuelt for denne utbyggingen. Det er allikevel registrert ørretunger infisert med elvemuslinglarver oppstrøms Reinsvoll dammen og det er mulig at det kan forekomme elvemusling på andre steder i elva enn forekomstene som er kjent i dag. I tillegg er det verdt å nevne at flere rødlistede fuglearter er registrert med tilknytning til Reinsvoll dammen, som er planlagt som inntaksdam for kraftverket. Selve dammen er videre registrert som naturtype deltaområde og gitt verdien svært viktig.

Det er korrekt som søker nevner, at Vestre Toten Jeger- og fiskerforening har nedlagt fiskeforbud på strekningen direkte nedstrøms inntaksdammen av hensyn til et viktig gyteområde for ørret. Det er i det hele tatt betydelige fiskeinteresser knyttet til Hunnselva, og særlig strekningen fra Vestbakken kraftverk og ned til Raufoss er et attraktivt område som benyttes flittig av mange sportsfiskere. I tillegg til at fisk er viktig for fiskere og gir egenverdi, er ørreten i Hunnselva svært viktig i kraft av å være vertsorganisme for elvemuslingens parasittiske larvestadium.

I planene for kraftverksutbyggingen er det tenkt at man skal bruke den eksisterende avløpskanalen for å bringe driftsvannet tilbake til det naturlige elveløpet. Det er vår mening at denne kanalen ved en eventuell utbygging burde utformes med tanke på fisk og elvemusling for således å kunne bli et avbøtende tiltak med tanke på livet i elva. Det er et pågående arbeid for å styrke elvemuslingbestanden i elva. En riktig utformet avløpskanal med relativt stabile strømningsforhold ville kunne være et potensielt habitat for unge elvemuslinger fra dette bestandsstyrkningsprogrammet. Kanalen, slik den ser ut i dag huser også en del fisk. Med bedre utforming, og større vannføring bør kanalen kunne bli et brukbart fiskehabitat.

Forurensing

Meldingen gir ikke informasjon omkring støy eller i hvilken grad anleggsarbeidene vil medføre fare for forurensing. Det framgår ikke av meldingen hvilke støynivå omgivelsene utsettes for. Ved vesentlig støyulempe for omgivelsene kan Fylkesmannen kreve konsesjonsbehandling etter forurensingslovens § 11. Med utgangspunkt i veiledende grenseverdier for støy vil Fylkesmannen foreta en skjønnsmessig vurdering av støy i forhold til aktuelle brukerinteresser. Dersom kraftverket ikke medfører støy med styrke over 37 dB vil det ikke utløse behov for behandling etter forurensningslovens bestemmelser. Skulle kraftverket medføre støy av større styrke, må det sendes melding til Fylkesmannen for nærmere vurdering. Som et minimum må meldingen inneholde beregning av utvendig lydnivå ved kraftstasjonen og ved den mest utsatte bebyggelse.

Dersom det i anleggsperioden skal utføres arbeid som kan medføre fare for forurensing må dette også meldes til Fylkesmannen for vurdering. Vi kan ikke se andre forhold ved kraftverksplanene som utløser behov for behandling etter forurensingsloven.

Konklusjon

Fylkesmannen mener at det i prosjektet kan være potensiale for en kraftutbygging med høy andel vinterkraft og relativt beskjedne konsekvenser for miljøet. Allmenne interesser i form av fisk og fiske, samt forekomst av elvemusling og rødlistede fuglearter tilsier imidlertid at tiltaket krever en konsesjonsbehandling etter vannressurslovens bestemmelser for å kunne fastsette et vilkårssett som ivaretar dette.

En konsesjonssøknad må inneholde utredninger blant annet av tiltakets virkning på naturmiljø, der særlig elvemusling og fisk/fiske må vektlegges.

Med hilsen

Ola Hegge e.f.
fung. avdelingsdirektør

Gaute Thomassen
rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

Miljødirektoratet	Postboks 5672 Sluppen	7485	TRONDHEIM
Vestre Toten kommune	Postboks 84	2831	Raufoss
Oppland fylkeskommune	Postboks 988	2626	Lillehammer